

ARTIKLI 29 ALUSEL ASUTATUD ANDMEKAITSE TÖÖRÜHM

16/ET
WP 244 rev.01

**Suunised vastutava töötaja või volitatud töötaja juhtiva järelevalveasutuse
kindlaksmääramiseks**

**Vastu võetud 13. detsembril 2016
Viimati muudetud ja vastu võetud 5. aprillil 2017**

Kõnealune tööühm loodi direktiivi 95/46/EÜ artikli 29 alusel. See on sõltumatu Euroopa nõuandeorgan andmekaitse ja eraelu puutumatus valdkonnas. Selle ülesandeid on kirjeldatud direktiivi 95/46/EÜ artiklis 30 ja direktiivi 2002/58/EÜ artiklis 15.

Sekretariaaditeenust osutab Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi direktoraat C (põhiõigused ja õigusriik), B-1049 Brüssel, Belgia, kabinet nr MO59 05/35.

Veebisait: <http://ec.europa.eu/justice/data-protection/index.et.htm>

Sisukord

1.	Identifying a lead supervisory authority: the key concepts	3
1.1	‘Cross-border processing of personal data’	3
1.1.1	‘Substantially affects’	3
1.2	Lead supervisory authority	4
1.3	Main establishment	5
2.	Steps to identify the lead supervisory authority	5
2.1	Identify the ‘main establishment’ for controllers	5
2.1.1	Criteria for identifying a controller’s main establishment in cases where it is not the place of its central administration in the EU	6
2.1.2	Groups of undertakings.....	7
2.1.3	Joint data controllers	7
2.2	Borderline cases	8
2.3	Processor	9
3.	Other relevant issues	9
3.1	The role of the ‘supervisory authority concerned’	9
3.2	Local processing.....	10
3.3	Companies not established within the EU.....	10
	ANNEX - Questions to guide the identification of the lead supervisory authority	11

1. Juhtiva järelevalveasutuse kindlaksmääramine: põhimõisted.

1.1 „Isikuandmete piiriülene töötlemine“.

Juhtiva järelevalveasutuse tuvastamine on asjakohane üksnes juhul, kui vastutav töötleja või volitatud töötleja töötleb isikuandmeid piiriüleselt. Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 4 punktis 23 on „piiriülene töötlemine“ määratletud järgmiselt:

- *isikuandmete töötlemine liidus asuva vastutava töötleja või volitatud töötleja rohkem kui ühes liikmesriigis asuvate üksuste tegevuse raames, kui vastutav töötleja või volitatud töötleja asub rohkem kui ühes liikmesriigis; või*
- *isikuandmete töötlemine, mis toimub liidus asuva vastutava töötleja või volitatud töötleja ühe tegevuskoha tegevuse raames, kuid mis mõjutab või võib tõenäoliselt oluliselt mõjutada andmesubjekte rohkem kui ühes liikmesriigis.*

See tähendab, et kui organisatsioonil on näiteks Prantsusmaal ja Rumeenias tegevuskoht ning isikuandmete töötlemine toimub nende tegevuse raames, on tegemist piiriülese töötlemisega.

Teise võimalusena võib organisatsioon teha töötlemistoiminguid üksnes oma Prantsusmaal asuva ettevõtte raames. Kui aga tegevus mõjutab oluliselt või tõenäoliselt oluliselt andmesubjekte Prantsusmaal ja Rumeenias, on tegemist kapiiriülese töötlemisega.

1.1.1 See mõjutab oluliselt.

Isikuandmete kaitse üldmääruses ei määratleta „oluliselt“ või „mõjutab“. Sõnastuse eesmärk oli tagada, et mõiste „piiriülene töötlemine“ ei kuuluks *igasuguse* mõjuga ja ühe tegevuskoha raames toimuva töötlemistoimingu alla.

Sõna „oluline“ kõige asjakohasemad tavalised ingliskeelsed tähendused on järgmised: „suure või märkimisväärse koguse või suurusega; suur, üsna suur,“ või „tegeliku väärtusega, millel on tegelik tähtsus; tahke; kaalukas, oluline“ (Oxfordi inglise sõnaraamat).

Sõna „mõjutab“ kõige asjakohasem tähendus on „mõjutada“ või „teha materiaalist muljet“. Seotud nimisõna – „effect“ – tähendab muu hulgas „tulemust“ või „tagajärje“ (Oxfordi inglise sõnastik). See viitab sellele, et selleks, et andmetöötlus *mõjutaks* kedagi, peab sellel olema mingisugune mõju neile. Isikuandmete töötlemine, millel ei ole üksikisikutele olulist mõju, ei kuulu mõiste „piiriülene töötlemine“ teise osa alla. Siiski kuuluks see määratluse esimesse ossa, kui isikuandmete töötlemine toimub liidus asuva vastutava töötleja või volitatud töötleja rohkem kui ühes liikmesriigis asuvate üksuste tegevuse raames, kui vastutav töötleja või volitatud töötleja asub rohkem kui ühes liikmesriigis.

Töötlemise võib lisada määratluse teise ossa, kui esineb olulise mõju tõenäosus, mitte üksnes tegelik oluline mõju. Pange tähele, et sõna „tõenäoliselt“ ei tähenda, et on olemas kaudne võimalus, et mõju avaldub olulisel määral. Oluline mõju peab olema tõenäolisem kui mitte. Teisest küljest tähendab see ka seda, et üksikisikuid ei pea tegelikult mõjutama: olulise mõju tõenäosus on piisav, et viia töötlemine mõiste „piiriülene töötlemine“ alla.

Asjaolu, et andmetöötlustoiming võib hõlmata mitme – isegi suure hulga – üksikisikute isikuandmete töötlemist mitmes liikmesriigis, ei tähenda tingimata, et töötlemisel on või võib olla oluline mõju. Isikuandmete töötlemine, millel ei ole olulist mõju, ei kujuta endast piiriülest

töötlemist määratluse teise osa tähenduses, olenemata sellest, kui palju isikuid see mõjutab.

Järelevalveasutused tõlgendavad „olulist mõju“ iga juhtumi puhul eraldi. Võtame arvesse töötlemise konteksti, andmete liiki, töötlemise eesmärki ja selliseid tegureid nagu töötlemine:

- põhjustab või võib põhjustada üksikisikutele kahju, kahju või stressi;
- omab või tõenäoliselt avaldab tegelikku mõju õiguste piiramisele või võimaluse andmisest keeldumisele;
- mõjutab või tõenäoliselt mõjutab inimeste tervist, heaolu või meelerahu;
- mõjutab või võib tõenäoliselt mõjutada üksikisikute rahalist või majanduslikku seisundit või asjaolusid;
- jätab üksikisikud diskrimineerimisele või ebaõiglasele kohtlemisele;
- hõlmab isikuandmete või muude sekkuvate andmete eriliikide, eelkõige laste isikuandmete analüüsi;
- põhjustab või tõenäoliselt paneb üksikisikuid oma käitumist oluliselt muutma;
- on ebatõenäolised, ootamatud või soovimatud tagajärjed üksikisikutele;
- tekitab piinlikkust või muid negatiivseid tagajärgi, sealhulgas maine kahjustamist; või hõlmab suure hulga isikuandmete töötlemist.

Lõppkokkuvõttes on „olulise mõju“kontrolli eesmärk tagada, et järelevalveasutused on kohustatud tegema ametlikku koostööd üksnes isikuandmete kaitse üldmääruse järjepidevuse mehhanismi kaudu, „*kui järelevalveasutus kavatses vastu võtta meetme, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi töötlemistoimingutele, mis mõjutavad oluliselt märkimisväärset hulka andmesubjekte mitmes liikmesriigis*“. (Põhjendus 135)

1.2 Juhtiv järelevalveasutus.

Lihtsamalt öeldes on juhtiv järelevalveasutus asutus, kellel lasub esmane vastutus piiriülese andmetöötlustoiminguga tegelemise eest, näiteks kui andmesubjekt esitab kaebuse oma isikuandmete töötlemise kohta.

Juhtiv järelevalveasutus koordineerib kõiki uurimisi, kaasates teisi asjaomaseid järelevalveasutusi.

Juhtiva järelevalveasutuse kindlaksmääramine sõltub vastutava töötleja peamise tegevuskoha või ühe tegevuskoha asukoha kindlaksmääramisest ELis. Isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 56 on sätestatud:

- vastutava töötleja või volitatud töötleja peamise tegevuskoha või ainsa tegevuskoha järelevalveasutus on pädev tegutsema juhtiva järelevalveasutusena kõnealuse vastutava töötleja või volitatud töötleja poolt artiklis 60 sätestatud [koostöö]menetluse kohaselt teostatava piiriülese töötlemise puhul.

1.3 Peamine tegevuskoht.

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 4 lõikes 16 on sätestatud, et „peamine tegevuskoht“ on:

- *kui vastutaval töötlejal on tegevuskoht rohkem kui ühes liikmesriigis, siis tema juhatuse asukoht liidus, välja arvatud juhul, kui otsused isikuandmete töötlemise eesmärkide ja vahendite kohta tehakse vastutava töötleja teises tegevuskohas liidus ja viimasel on õigus sellised otsused rakendada, millisel juhul loetakse peamiseks tegevuskohaks*

üksus, kes on sellised otsused teinud;

- *kui volitatud töötlejal on tegevuskoht rohkem kui ühes liikmesriigis, siis tema juhatuse asukoht liidus, või kui volitatud töötlejal ei ole liidus keskasutust, siis volitatud töötleja tegevuskoht liidus, kus toimuvad peamised töötlemistoimingud seoses volitatud töötleja tegevuskoha tegevusega sel määral, et volitatud töötleja suhtes kohaldatakse käesoleva määruse kohaseid erikohustusi;*

2. Juhtiva järelevalveasutuse kindlaksmääramine

2.1 Teha kindlaks vastutavate töötlejate „peamine tegevuskoht“

Selleks et teha kindlaks, kus asub peamine tegevuskoht, on kõigepealt vaja teha kindlaks vastutava töötleja keskasutus ELis, kui see on olemas.¹ Isikuandmete kaitse üldmääruses on sätestatud, et ELi keskvalitsus on koht, kus tehakse otsuseid isikuandmete töötlemise eesmärkide ja vahendite kohta, ning sellel kohal on õigus selliseid otsuseid rakendada.

Isikuandmete kaitse üldmääruses sätestatud juhtiva asutuse põhimõtte olemus seisneb selles, et piiriülese töötlemise järelevalvet peaks juhtima ainult üks järelevalveasutus ELis. Juhul kui ELi keskjuhatuses tehakse otsuseid erinevate piiriüleste töötlemistoimingute kohta, on rahvusvahelise ettevõtja erinevate andmetöötlemistoimingute jaoks üks juhtiv järelevalveasutus. Siiski võib esineda juhtumeid, kus muu asutus kui keskjuhatus teeb autonoomseid otsuseid konkreetse töötlemistoimingu eesmärkide ja vahendite kohta. See tähendab, et võib esineda olukordi, kus on võimalik kindlaks teha rohkem kui üks juhtiv asutus, st juhul, kui hargmaine ettevõtte otsustab luua eri riikides eraldi otsuste tegemise keskused erinevate töötlemistoimingute jaoks.

Tasub meelde tuletada, et kui hargmaine äriühing koondab kõik otsused, mis on seotud töötlemistoimingute eesmärkide ja vahenditega ühes oma ELis asuvas asutuses (ja sellel ettevõttel on õigus selliseid otsuseid rakendada), määratakse hargmaine riigi jaoks kindlaks ainult üks juhtiv järelevalveasutus.

Sellistes olukordades on oluline, et ettevõtted määraksid täpselt kindlaks, kus tehakse otsused töötlemise eesmärgi ja vahendite kohta. Peamise tegevuskoha korrektne tuvastamine on vastutavate töötlejate ja volitatud töötlejate huvides, sest see annab selgust, millise järelevalveasutusega nad peavad tegelema seoses isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevate erinevate vastavuskohustustega. Need võivad vajaduse korral hõlmata andmekaitseametniku määramist või konsulteerimist riskantse töötlemistoimingu jaoks, mida vastutav töötleja ei saa mõistlike vahenditega leevendada. Isikuandmete kaitse üldmääruse asjakohaste sätete eesmärk on muuta need vastavusülesanded hallatavaks.

Alljärgnevad näited illustreerivad seda:

Näide 1: Toidu jaemüüja peakorter (st keskvalitsuse asukoht) asub Madalmaades Rotterdamis. Ettevõttel on mitmes teises ELi riigis asuvad ettevõtted, mis puutuvad seal kokku üksikisikutega. Kõik ettevõtted kasutavad sama tarkvara, et töödelda tarbijate isikuandmeid turunduslikel eesmärkidel. Kõik otsused tarbijate isikuandmete turustamise eesmärgil töötlemise eesmärkide ja vahendite kohta tehakse Rotterdami peakorteris. See tähendab, et kõnealuse piiriülese

¹ Isikuandmete kaitse üldmäärus on EMP jaoks oluline ja seda hakatakse kohaldama pärast selle inkorporeerimist EMP lepingusse. Isikuandmete kaitse üldmääruse inkorporeerimine on praegu läbivaatamisel, vt <http://www.efta.int/eea-lex/32016R0679>

töötlemise puhul on äriühingu juhtiv järelevalveasutus Madalmaade järelevalveasutus.

Näide 2: Panga peakorter asub Frankfurdis ja kogu2 panga töötlustegevus toimub sealt, kuid kindlustusosakond asub Viinis. Kui Viinis asuval tegevuskohal on õigus otsustada kogu kindlustusandmete töötlemise tegevuse üle ja rakendada neid otsuseid kogu ELis, siis nagu on ette nähtud isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 4 lõikes 16, oleks Austria järelevalveasutus juhtiv asutus seoses isikuandmete piiriülese töötlemisega kindlustuse eesmärgil ning Saksamaa ametiasutused (Hesseni järelevalveasutus) teostaksid järelevalvet isikuandmete töötlemise üle panganduseesmärkidel, olenemata klientide asukohast. 3

2.1.1 Vastutava töötleja peamise tegevuskoha kindlaksmääramise kriteeriumid juhul, kui ta ei ole tema juhatuse asukoht ELis.

Isikuandmete kaitse üldmääruse põhjenduses 36 selgitatakse peamist tegurit, mida kasutatakse vastutava töötleja peamise tegevuskoha kindlaksmääramiseks, kui keskvalitsuse kriteerium ei ole kohaldatav. See tähendab, et tehakse kindlaks, kus toimub tõhus ja tegelik juhtimistegevus, mis määrab kindlaks peamised otsused töötlemise eesmärkide ja vahendite kohta stabiilse korra abil. Põhjenduses 36 selgitatakse ka, et „isikuandmete töötlemiseks või töötlemistoiminguteks vajalike tehniliste vahendite ja tehnoloogiate olemasolu ja kasutamine ei ole iseenesest peamine tegevuskoht ega määra seega kindlaks peamise tegevuskoha kriteeriume“.

Vastutav töötleja teeb ise kindlaks, kus on tema peamine tegevuskoht ja milline järelevalveasutus on tema juhtiv asutus. Asjaomane järelevalveasutus võib selle hiljem siiski vaidlustada.

Allpool esitatud tegurid on kasulikud vastutava töötleja peamise tegevuskoha asukoha kindlaksmääramisel isikuandmete kaitse üldmääruse tingimuste kohaselt juhtudel, kui see ei ole tema juhatuse asukoht ELis.

- Kus antakse lõplik nõusolek töötlemise eesmärkide ja vahendite kohta?
- Kus tehakse otsuseid äritegevuse kohta, mis hõlmab andmetöötlust?
- Kus on õigus otsuseid tõhusalt rakendada?
- Kus asub direktor (või direktorid), kellel lasub üldine juhtimisvastutus piiriülese töötlemise eest?
- kus on vastutav töötleja või volitatud töötleja registreeritud äriühinguna, kui see asub ühel territooriumil?

Pange tähele, et see ei ole ammendav loetelu. Sõltuvalt vastutavast töötlejast või töötlemistoimingust võivad olla asjakohased ka muud tegurid. Kui järelevalveasutusel on põhjust kahelda, et vastutava töötleja tuvastatud tegevuskoht on tegelikult isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses peamine tegevuskoht, võib ta loomulikult nõuda vastutavalt töötlejalt

2 Seoses isikuandmete töötlemisega panganduseesmärkidel tunnistame, et sellega on seotud palju erinevaid töötlemistoiminguid. Kuid küsimuste lihtsustamiseks käsitleme neid kõiki ühe eesmärgina. Sama kehtib ka kindlustuse eesmärgil toimuva töötlemise kohta.

3 Samuti tuleks meelde tuletada, et isikuandmete kaitse üldmääruses on ette nähtud kohaliku järelevalve võimalus konkreetsetel juhtudel. Vt põhjendus 127: „Iga järelevalveasutus, kes ei tegutse juhtiva järelevalveasutusena, peaks olema pädev käsitlema kohalikke juhtumeid, kus vastutav töötleja või volitatud töötleja on asutatud rohkem kui ühes liikmesriigis, kuid konkreetne töötlemine puudutab ainult ühes liikmesriigis toimuvat töötlemist ja hõlmab ainult selle liikmesriigi andmesubjekte, näiteks juhul, kui teema on seotud töötajate isikuandmete töötlemisega liikmesriigi konkreetse töösuhete kontekstis.“ See põhimõte tähendab, et kohaliku tööhõivega seotud personaliandmete järelevalve võib kuuluda mitmele järelevalveasutusele.

lisateabe esitamist, mis on vajalik, et tõendada, kus asub tema peamine tegevuskoht.

2.1.2 Kontsernid

Kui andmeid töötleb kontsern, mille peakorter asub ELis, eeldatakse, et isikuandmete töötlemisega seotud otsustetegemise keskus on ettevõtja, kellel on üldine kontroll, ning seetõttu peetakse seda kontserni peamiseks tegevuskohaks, välja arvatud juhul, kui töötlemise eesmärke ja vahendeid käsitlevad otsused teeb teine asutus. Emaettevõtja või kontserni peakorter ELis on tõenäoliselt peamine tegevuskoht, sest see oleks tema juhatuse asukoht.

Määratluses sisalduv viide vastutava töötleja keskjuhatuse kohale toimib hästi organisatsioonide puhul, millel on tsentraliseeritud otsuste tegemise peakorter ja filiaali tüüpi struktuur. Sellistel juhtudel on selge, et õigus teha otsuseid piiriülese andmetöötluse kohta ja lasta see läbi viia kuulub äriühingu peakorterile. Sellistel juhtudel on peamise tegevuskoha – ja seega, milline järelevalveasutus on juhtiv järelevalveasutus – asukoha kindlaksmääramine lihtne. Kontserni otsustussüsteem võib siiski olla keerulisem, andes erinevatele asutustele piiriülese töötlemisega seotud sõltumatu otsustamisõiguse. Eespool esitatud kriteeriumid peaksid aitama kontsernidel kindlaks teha oma peamise tegevuskoha.

2.1.3 Kaasvastutavad töötlejad

Isikuandmete kaitse üldmääruses ei käsitleta konkreetselt juhtiva asutuse määramise küsimust, kui kaks või enam ELis asuvat vastutavat töötlejat määravad ühiselt kindlaks töötlemise eesmärgid ja vahendid, st kaasvastutavad töötlejad. Artikli 26 lõikes 1 ja põhjenduses 79 selgitatakse, et kaasvastutava töötleja olukorras määravad vastutavad töötlejad läbipaistval viisil kindlaks oma vastutuse seoses määrusest tulenevate kohustuste täitmisega. Selleks et saada kasu ühtse kontaktpunkti põhimõttest, peaksid kaasvastutavad töötlejad määrama (nende asutuste hulgas, kus otsuseid tehakse), millisel kaasvastutavate töötlejate asutamisel on õigus rakendada isikuandmete töötlemist käsitlevaid otsuseid kõigi kaasvastutavate töötlejate suhtes. Sellisel juhul peetakse seda asutust kaasvastutava töötleja olukorras toimuva töötlemise peamiseks tegevuskohaks. Kaasvastutavate töötlejate korraldus ei piira isikuandmete kaitse üldmääruses, eelkõige artikli 82 lõikes 4 sätestatud vastutust käsitlevate eeskirjade kohaldamist.

2.2 Piiripealsed juhtumid

On piiripealseid ja keerulisi olukordi, kus on raske kindlaks teha peamist tegevuskohta või teha kindlaks, kus tehakse otsuseid andmetöötluse kohta. Nii võib see olla juhul, kui tegemist on piiriülese töötlemisega ja vastutav töötleja on asutatud mitmes liikmesriigis, kuid ELis ei ole keskvalitsust ja ükski ELi asutus ei tee isikuandmete töötlemise kohta otsuseid (st otsuseid tehakse üksnes väljaspool ELi).

Eespool nimetatud juhul võib piiriülest töötlemist teostav äriühing olla huvitatud juhtiva asutuse reguleerimisest, et saada kasu ühtse kontaktpunkti põhimõttest. Isikuandmete kaitse üldmäärus ei paku siiski lahendust sellistele olukordadele. Sellistel asjaoludel peaks äriühing määrama oma põhitegevuskohaks ettevõtte, millel on õigus rakendada töötlemistegevust käsitlevaid otsuseid ja võtta vastutus töötlemise eest, sealhulgas piisava varaga. Kui äriühing ei määra sel viisil peamist tegevuskohta, ei ole juhtivat asutust võimalik määrata. Järelevalveasutustel on alati võimalik täiendavalt uurida, kui see on asjakohane.

Isikuandmete kaitse üldmäärus ei luba meelepärase kohtualluvuse valimist. Kui ettevõtja väidab, et tema peamine tegevuskoht on ühes liikmesriigis, kuid seal ei toimu tõhusat ja tegelikku

juhtimistegevust ega isikuandmete töötlemist puudutavate otsuste tegemist, otsustavad asjaomased järelevalveasutused (või lõppkokkuvõttes Euroopa Andmekaitsekoht), milline järelevalveasutus on „juhtiv“, kasutades objektiivseid kriteeriume ja uurides tõendeid. Peamise tegevuskoha kindlaksmääramise protsess võib nõuda järelevalveasutuste aktiivset uurimist ja koostööd. Järeldused ei saa põhineda üksnes uuritava organisatsiooni avaldustel. Lõppkokkuvõttes lasub vastutavatel töötlejatel ja volitatud töötlejatel tõendamiskohustus asjaomastele järelevalveasutustele tõendada, kus tehakse asjaomased töötlemisotsused ja kus on õigus selliseid otsuseid rakendada. Andmetöötlustegevuse tõhus dokumenteerimine aitaks nii organisatsioonidel kui ka järelevalveasutustel kindlaks määrata juhtiva asutuse. Juhtiv järelevalveasutus või asjaomased asutused võivad ümber lükata vastutava töötleja analüüsi, mis põhineb asjakohaste faktide objektiivsel uurimisel, nõudes vajaduse korral lisateavet.

Mõnel juhul paluvad asjaomased järelevalveasutused vastutaval töötlejal esitada kooskõlas Euroopa Andmekaitsekohtu suunistega selged tõendid selle kohta, kus asub tema peamine tegevuskoht või kus tehakse otsuseid konkreetse andmetöötlustoimingu kohta. Neid tõendeid võetakse nõuetekohaselt arvesse ja asjaomased järelevalveasutused teevad koostööd, et otsustada, milline neist võtab uurimises juhtrolli. Sellised juhtumid edastatakse Euroopa Andmekaitsekohtule artikli 65 lõike 1 punkti b kohase otsuse tegemiseks üksnes juhul, kui järelevalveasutustel on juhtiva järelevalveasutuse kindlakstegemisel lahkavamat. Siiski eeldame enamikul juhtudel, et asjaomased järelevalveasutused suudavad leppida kokku vastastikku rahuldavas tegevussuunas.

2.3 Töötleja

Isikuandmete kaitse üldmäärus pakub ka ühtse kontaktpunkti süsteemi, millest saavad kasu andmetöötlejad, kelle suhtes kohaldatakse isikuandmete kaitse üldmäärust ja kelle tegevuskoht on rohkem kui ühes liikmesriigis.

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 4 lõike 16 punktis b on sätestatud, et volitatud töötleja peamine tegevuskoht on volitatud töötleja juhatuse asukoht ELis või, kui ELis ei ole keskjuhatust, siis ELis asuv tegevuskoht, kus toimub peamine töötlemine (volitatud töötleja).

Põhjenduse 36 kohaselt peaks vastutava töötleja juhtiv järelevalveasutus siiski olema nii vastutava töötleja kui ka volitatud töötlejaga seotud juhtudel pädev juhtiv järelevalveasutus. Sellises olukorras on volitatud töötleja järelevalveasutus „asjaomane järelevalveasutus“ ja ta peaks osalema koostöömenetluses. Seda reeglit kohaldatakse ainult juhul, kui vastutav töötleja on asutatud ELis. Juhul kui vastutavate töötlejate suhtes kohaldatakse isikuandmete kaitse üldmäärust artikli 3 lõike 2 alusel, ei kohaldata nende suhtes ühtse kontaktpunkti mehhanismi. Volitatud töötleja võib osutada teenuseid mitmele eri liikmesriigis asuvale vastutavale töötlejale, näiteks suurele pilveteenuse osutajale. Sellistel juhtudel on juhtiv järelevalveasutus see järelevalveasutus, kes on pädev tegutsema vastutava töötleja juhina. Tegelikult tähendab see, et volitatud töötleja peab suhtlema mitme järelevalveasutusega.

3. Muud asjakohased küsimused

3.1 „Asjaomase järelevalveasutuse“ roll

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 4 lõikes 22 on sätestatud, et:

„asjaomane järelevalveasutus“ – järelevalveasutus, kes on seotud isikuandmete töötlemisega, sest: a) vastutav töötleja või volitatud töötleja on asutatud kõnealuse

järelevalveasutuse liikmesriigi territooriumil; b) töötlemine mõjutab või võib tõenäoliselt oluliselt mõjutada kõnealuse järelevalveasutuse liikmesriigis elavaid andmesubjekte; või c) kõnealusele järelevalveasutusele on esitatud kaebus.

Asjaomase järelevalveasutuse mõiste eesmärk on tagada, et juhtiva asutuse mudel ei takista teistel järelevalveasutustel küsimuse käsitlemisel kaasa rääkida, kui andmetöötlustegevus mõjutab oluliselt väljaspool juhtiva asutuse jurisdiktsiooni elavaid isikuid. Seoses eespool nimetatud teguriga a kehtivad samad kaalutlused nagu juhtiva asutuse kindlaksmääramisel. Pange tähele, et punktis b peab andmesubjekt üksnes elama kõnealuses liikmesriigis; ta ei pea olema selle riigi kodanik. Punktis c on üldiselt lihtne kindlaks teha, kas konkreetne järelevalveasutus on saanud kaebuse.

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 56 lõigetes 2 ja 5 on sätestatud, et asjaomane järelevalveasutus osaleb juhtumi käsitlemisel, ilma et ta oleks juhtiv järelevalveasutus. Kui juhtiv järelevalveasutus otsustab juhtumit mitte käsitleda, käsitleb seda juhti teavitanud asjaomane järelevalveasutus. See on kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse artiklis 61 (vastastikune abi) ja artiklis 62 (järelevalveasutuste ühistegevus) sätestatud menetlustega. Nii võib see olla juhul, kui turundusettevõtja, kelle peamine tegevuskoht on Pariisis, laseb turule toote, mis mõjutab ainult Portugalis elavaid andmesubjekte. Sellisel juhul võivad Prantsuse ja Portugali järelevalveasutused nõustuda sellega, et Portugali järelevalveasutus peab võtma selle küsimuse käsitlemisel juhtrolli. Järelevalveasutused võivad nõuda, et vastutavad töötlejad esitaksid oma korporatiivse korra selgitamiseks oma seisukohad. Arvestades, et töötlemistoimingul on puhtalt kohalik mõju, st Portugali üksikisikutele, on Prantsusmaa ja Portugali järelevalveasutustel õigus otsustada, milline järelevalveasutus peaks seda küsimust käsitlema, kooskõlas põhjendusega 127.

Isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt peavad juhtivad ja asjaomased järelevalveasutused tegema koostööd, võttes nõuetekohaselt arvesse üksteise seisukohti, et tagada küsimuse uurimine ja lahendamine iga asutuse rahuldaval viisil ning andmesubjektide jaoks tõhusa õiguskaitsevahendi abil. Järelevalveasutused peaksid püüdma jõuda mõlemale poolele vastuvõetava tegevussuunani. Ametlikku järjepidevuse mehhanismi tuleks kasutada ainult juhul, kui koostöö ei jõua vastastikku vastuvõetava tulemuseni.

Otsuste vastastikune tunnustamine võib kehtida nii sisuliste järelduste kui ka otsustatud meetmete, sealhulgas jõustamistegevuse (nt täielik või piiratud ulatusega uurimine) suhtes. Seda võib kohaldada ka otsuse suhtes mitte käsitleda juhtumit kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega, näiteks ametliku prioriteetide seadmise poliitika tõttu või seetõttu, et on olemas muud asjaomased asutused, nagu eespool kirjeldatud.

Järelevalveasutuste vahelise konsensuse ja hea tahte arendamine on isikuandmete kaitse üldmäärusega tehtava koostöö ja järjepidevuse protsessi edu tagamiseks väga oluline.

3.2 Kohalik töötlemine.

Kohalik andmetöötlustegevus ei kuulu isikuandmete kaitse üldmääruse koostööd ja järjepidevust käsitlevate sätete kohaldamisalasse. Järelevalveasutused austavad üksteise pädevust tegeleda kohalike andmetöötlustoimingutega kohalikul tasandil. Riigiasutuste teostatavat töötlemist käsitletakse alati ka kohalikul tasandil.

3.3 Ettevõtted, mis ei ole asutatud ELis.

Isikuandmete kaitse üldmääruse koostöö- ja järjepidevuse mehhanismi kohaldatakse ainult

vastutavate töötajate suhtes, kelle tegevuskoht või üksused asuvad Euroopa Liidus. Kui äriühingul ei ole ELis tegevuskohta, ei käivita üksnes esindaja viibimine liikmesriigis ühtse kontaktpunkti süsteemi. See tähendab, et vastutavad töötajad, kellel puudub ELis tegevuskoht, peavad suhtlema kohalike järelevalveasutustega igas liikmesriigis, kus nad tegutsevad, oma kohaliku esindaja kaudu.

Brüssel, 13. detsember 2016

*Töörühma nimel esimees
Isabelle FALQUE-PIERROTIN*

Viimati muudetud ja vastu võetud 5. aprillil 2017

*Töörühma nimel esimees
Isabelle FALQUE-PIERROTIN*

Lisa. Küsimused juhtiva järelevalveasutuse kindlaksmääramiseks

1. Kas vastutav töötaja või volitatud töötaja töötleb isikuandmeid piiriülevalt?

a. Jah, kui:

- vastutav töötaja või volitatud töötaja on asutatud rohkem kui ühes liikmesriigis ja
- isikuandmete töötlemine toimub rohkem kui ühes liikmesriigis asuvate asutuste tegevuse raames.

☹ Sellisel juhul minge 2. osa juurde.

b. Jah, kui:

- isikuandmete töötlemine toimub vastutava töötaja või volitatud töötaja ainsa tegevuskoha tegevuse raames liidus, kuid:
- mõjutab või võib tõenäoliselt oluliselt mõjutada üksikisikuid rohkem kui ühes liikmesriigis.

☹ Sellisel juhul on juhtiv asutus vastutava töötaja või volitatud töötaja ainsa tegevuskoha asutus ühes liikmesriigis. See peab loogiliselt olema vastutava töötaja või volitatud töötaja peamine tegevuskoht, sest see on tema ainus tegevuskoht.

2. Kuidas teha kindlaks „juhtiv järelevalveasutus“

a. Juhul, kui tegemist on ainult vastutava töötajaga:

- i.** Teha kindlaks vastutava töötaja juhatuse asukoht ELis;
- ii.** Selle riigi järelevalveasutus, kus asub keskasutuse asukoht, on vastutava töötaja juhtiv asutus.

Siiski:

- iii. Kui otsused töötlemise eesmärkide ja vahendite kohta tehakse teises ELis asuvas ettevõttes ning sellel ettevõttel on õigus neid otsuseid rakendada, on juhtiv asutus see, mis asub riigis, kus asub kõnealune ettevõte.

b. vastutavat töötletjat ja volitatud töötletjat hõlmaval juhul:

- i. Kontrollige, kas vastutav töötletaja on asutatud ELis ja tema suhtes kohaldatakse ühtse kontaktpunkti süsteemi. Kui jah, siis
- ii. Teha kindlaks vastutava töötletaja juhtiv järelevalveasutus. See asutus on ka volitatud töötletaja juhtiv järelevalveasutus.
- iii. Volitatud töötletaja suhtes pädev (mittejuhtiv) järelevalveasutus on „asjaomane asutus“ – vt allpool punkt 3.

c. Kui tegemist on ainult töötletajaga:

- i. Teha kindlaks volitatud töötletaja juhatuse asukoht ELis;
- ii. Kui volitatud töötletajal ei ole ELis keskvalitsust, teha kindlaks ELis asuv ettevõte, kus toimub volitatud töötletaja peamine töötlemistoiming.

d. Kaasvastutavate töötletajate puhul:

- i. Kontrollige, kas kaasvastutavad töötletajad on asutatud ELis.
- ii. Määrata asutuste hulgast, kus tehakse otsuseid töötlemise eesmärkide ja vahendite kohta, asutus, millel on õigus rakendada neid otsuseid kõigi kaasvastutavate töötletajate suhtes. Seda asutust käsitatakse siis peamise tegevuskohana, kus kaasvastutavad töötletajad andmeid töötlevad. Juhtiv asutus on asutus, mis asub riigis, kus see ettevõte asub.

3. Kas on olemas „asjaomaseid järelevalveasutusi“?

Asutus on „asjaomane asutus“:

- kui vastutaval töötletajal või volitatud töötletajal on tegevuskoht tema territooriumil või:
- kui töötlemine mõjutab või võib tõenäoliselt oluliselt mõjutada tema territooriumil asuvaid andmesubjekte või:
- kui konkreetne asutus on kaebuse kätte saanud.